

A black and white photograph showing three people in a dark, industrial setting. A man in the foreground is looking towards the camera, while a woman and another man are visible behind him. They appear to be working with large machinery.

Фото В. ЛУТКОВТУУ

лерін ап чорудары, малдың қаш
төлуін ажаап алырынче бүгү
күштү угландылары партия,
профсоюзлар, комсомол организа-
цияларының сонгаздаттырма

Февраль 19.

СОЛДАТТЫҢ ЧҮРЭЗ, ПОЛКОВОДЧУНУҢ МЕРГЕЖИЛИ

И. Д. Черняховскийнүн өлгө-лө 20 чыл болганына

Вильнюска чедө бергенде, Гедимина дээр арте-бурнуу суу-гадан ырак эвесе улуз эвесе се-серликке баар шакты ылавыла тып алыр кижини мен. Ында, чү-чүс чылдарда чурттаар каштан ыштарнын хөлегезинде хүлөр генерал туруп турар. Аныак, ба-жынын дүгү дыдыраш ол генерал ыракче бодалдыг көрүп турган. Хүлөр кижиге кичээнгейли аз-жок көргөн, боттары улгады бер-ген кижилерге ол тураскаал ча-нынга база ужуражы баар мен. Боттарынын командалыктын көр дээш келген, мурнунда Чер-няховскийнин солдаттары чоран-парны оларын аразында кижин дораан танып каар. Республика-нын фашисттер аг-шериглерден хостаанынга алдар болдуруп, ол тураскаалды Литванын найыс-салынын чурттакчылары тургус-кан. Ол тураскаалды мен болд-рам, таарымчалыг кылган. Ар-тында-ла оң аныаан безин хө-вөр көргүсөн.

Ийет, Черняховский аныак турган. 3-кү Белорус фронтуну командалыктыг-биле ол хүлээп ап турда, оң хары үжөн тос-даа четпезин. Оң боду аздаа ча-гырткан хөй-хөй генералдарын, офицерлерден, солдаттардан аныак чоран. Далаш-чок, ше-вергия, шмчээшкни болгаш чу-газы ылавылазыг, эпти де-геи болгаш ааангыр Черняхов-скийни кижини баштай көргө-шө, олче кичээнгей сала баар. Ол шала ытканзыг-даа бол, омак хүлүмзүрү бээр, кижини: «Бо-шмап-ла фронт командалыкты-гы боор бе,— самолёттарын, танкыларын, үгөр-борларын, чага-шеригин, штабтарын дээ-диз ол чор бе?!» кылдыр бо-даар.

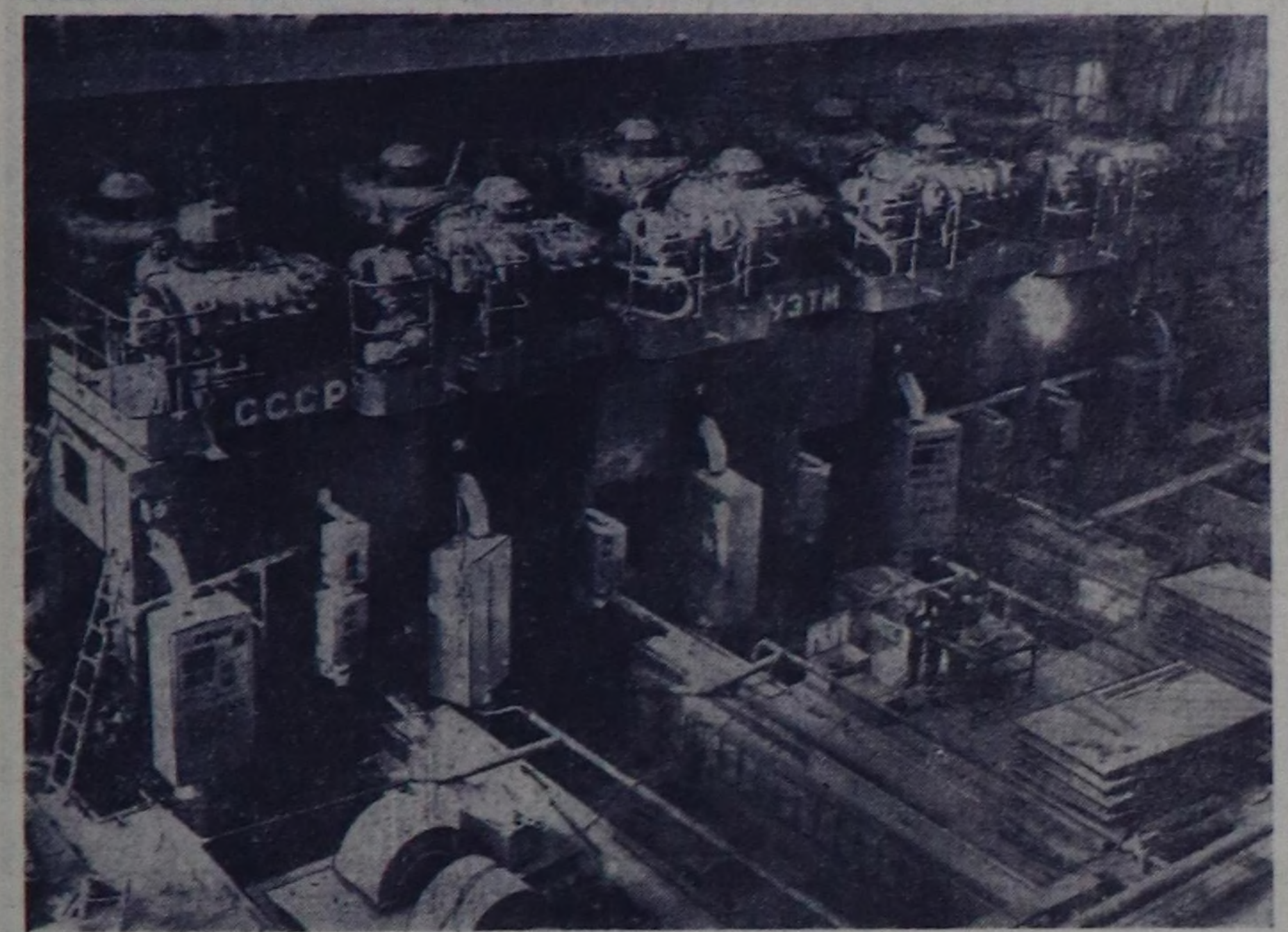
Ол үдө армия генералынын амыдырал-болгаш дайынчы чору-дуга талазы-биле дуржулазы улуг турган. Ынчангаш револю-циянын полководчулары Тухаче-вский болгаш оң өөрү-биле Чер-няховскийни эртен орун кижини денексей баар, ыччаарга Туха-чевский 25 харында армия командалыктын турган болгай. Черняховскийни полководчу сылдызы ол-да ышак чүткү-дүг, иден чырып чоруп турган. Черняховский 1906 чылда Уманга демир-орукчу кижини өг-бүлезини төрүтүнгөн. Он сес харында Кызыл Армияга ол албан кыла бергеш, бир чыл бол-ганда-ла, взвод командалыг бер-ген. 1928 чылда коммунистер-ниң партиясынга кирген. Чага-шериг школынга шериг талазы-биле оон өөрү-биле эгелээп.

Оң соонда Черняховский арти-лерия школын дооскан, каш чылда албан турганын соон-ла — куяк-танк академияны дооскан. Командылар чаданын бүгү тепкиштерин ол башып эркен. Ада-чуртуну Улуг дай-нын эгезинде танк дивизияны ол командалап турган болгаш оон — корпусу, армияны, а 1944 чылда — фронтуну коман-далыг берген.

Генерал И. Д. Черняховский бодалынын тодаргайы-биле, хө-делишкенин шиптирлиг-биле ыткан чоран. Ол болза удур-тукчу бурзунуң мөзүтүнү оңа чүдүлгөн билер, саналдарын болгаш тайлыбырларын кичээп-гейлиг дымнаар, кичээпте салыр ужуражы бүгү чүдүлгөн барым-адаллап көр, ыччаарга хүлээп адынан хире чүдүлгөн эптиг-биле хүлээп албайн баар кижин чоран. Болун оон туттунуп би-лирин бүгү-дө билер, «изде баар», чача-ла «тайлыбырлаш» олуруп баар чорукка ол ынак эвесе. Оң бодунга ол хире улуг эргени берип каан хирезин-де-ле «мен» деп сөстү кажан-даа сеткили улуг байдал-биле ажы-лабайн чоран. Байдалды ол дүр-гөн тодаргай билер, ыччангаш кол, боттук чүдүлү дораан көрүп билер каар. Оң шиптир үндү-рери шырарлыг, улуу-биле дидим бодалдыг болгаш ол бүгүн ынак санап тургаш кылдыр.

Белорусияны хостаары дээш тулчушкуннарга Иван Черня-ховскийни полководчу мергежи-ли оңа илерэн. Аңаа ол 3-кү Белорус фронтуну командалап тургаш, бойдустан берге байла-лында канчаар шаап халдарын ол көргүсөн.

Фронтуну шериглери тула-лар, хөдөр, хемер аразында хө-дөр ужурга таварып турган. Ыччаарга фронтуну кол күш-терин харын-на аңаа дүргөн темп-биле чорудары негеттинип турган. Березинге чокчулап ор-да байдал улам нарыдаан.

Совет Эвилели болза Чехословак Социали-стик Республикага металлургия үлөтүрү-нүн бүдүрүлгелеринге дерилгелерин берип турар.

Америк ракеталар Мурнуу Вьетнамада

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). «Хок» деп ээниг ракеталарын ийги батылоуу февраль 16-да Да-Нагта чедип кел-ген болгаш Мурнуу Вьетнама АКШ-тын ол чугула ужуз чүдү баазанын камгалазы күштелдирер сорул-галды деп, Ассошиэйтед Пресс аген-тизелин корреспондентини дына-дып турар. Ол ракеталарын бирги

Сүлчээчилерни тудуп хоругдаан

БРАЗЗАВИЛЬ. (СЭТА). Конго Рес-публиканың (Браззавиль) национал айымы чок чорунуң органдары бөлүк контрреволюционерлерни тудуп хоругдаан, олар президент Масамба-Дебанер амыг демократтыг чачаан дүжүрер сорулганы салып турган.

Кениянын сагындыры

ЛОНДОН. (СЭТА). Каттышкан Штаттарын Конгога хамаарыштыр политиказы улуг уружтардыг болуп турар дээрин Кения Респуб-ликаны чачаа аңаа баш удуз сагы-ндырган. Рейтер агенттелин кор-респондентини дынадып тура-ры-биле алдыга, ол дугайын Кения-нын Министрлер кабинетиниң оңа хурагы доозулган фонда Найробиге албан өзүзү-биле чарлаан.

Патриоттарнын чедийшкени

ПАРИЖ. (СЭТА). Чоктаа Чаа Топ Вьетнама Куй Нен хоорайнын рай-онунга чачаа шериглериниң тап-нымылдарына мурнуу-вьетнам пар-тиясынын чедийшкенин халлаш-кынынын түнелгенде чалча шериг-лерин 32 солдаттары өлдүрткөн бол-гаш 8-ли балыглаттырган дээрин Франс Пресс агенттелин кор-респондентини Сайгондан дынаткан.

Хамаатыларнын кичээнгейнге

Телевирлиг ылавыла камгаладырынын дугайында хоойлуга дүүшүр Күрстрахованин инспекциялары 1965 чылда хамаатыларнын ажал-агылларында туду-ларын болгаш маалдарын үчедун чорудуп турар. Учүт-түн түкүлдерин өзүгаар хамаатыларнын ажал-агыл-ларынга страхование херечилелдерин тыспыр. Айткан херечилелдерге үндөзүлөш хамаатылар страхованин төлевирлерин даразында черлерге кириер: Көдээ черлерге—көдээ Советтерге. Хоорай черлерге — Курбанкынын салбырларынга, ажаалга кассаларынга, Күрстрахованин инспектор-ларынга болгаш агентилеринге. 1961 чылда страхование төлевирлерин (чедир төлө-вези түңү) хамаатылар бирги ээлчегде төлээр ужурулуг. Хамаатылар! Төлевирлиг ылавыла страхованинниң талазы-биле төлө-вирлерин өй-шаанда кирип, өрөлөнир чорукту бол-дурба-лар.

Грипптээн кижини эмнээр

Грипп баштай аажок чик иш-каш кылдыр сагындырар аарыг, ыччаала-даа аары-биле каланап келер болуп, кончук айымадыг аарыг. Ынчангаш грипптен аа-раан кижини буруу эмининг до-гаамал хайгааралында турар ужу-рулуг. Грипптин негеттер тараарын болдурбас болгаш оортан аары-нын үргүзүлгөдүн кызырар тө-лөдө, орунга чыдары болгаш са-гыч човангыр ажааттыныр чүгү-дө.

ТЕЛЕГРАФ МЕДЭЭЛЕП ДАМЧЫДЫП ТУР

Суданның быжыг туружу

ХАРТУМ. СЭТА-ның корр. Н. Позд-никовтун дамчыдып турары болза: Тайбынын Бүгү-делегей Чөүлө-линиң Суданда келген төлөзөрин Судан Республиканың премьер-ми-нистри Хатем Эль-Халифа хүлээп ал-ган. Суданда болгаш Конгода байла-дыг дугайын премьер-министр на-йыралдыг беседага чугалаан болгаш тайбын дээш демиселдин айтырыл-ганыга доктааган.

УЖУР-ДҮРҮМ ЧОК ЧОРОК ҮРГҮЛЧҮ ЛЕВИШААН

БРАЗЗАВИЛЬ. (СЭТА). «Холловтун херөө» деп ааар херектин талазы-биле суд чорудулганы Леопольдиль-ге доозулган. Совет журналисти ка-ра бажынга баш удуз хоругдааны хоойлу талазы-биле баштыктыгынга бе дээриниң дугайында айтырыгын чугалаажып көөрү-биле суд кызы-гаарлаттыгын.

Вьетнам улусту коргудуп шыдавас

ХАНОИ. (СЭТА). Вьетнамын Ала-дунт фронтунун Топ комитети ме-дальондар парлап үндүрүп, Вьетнам Демократтыг Республикага удуз АКШ-тын дайын үлгүлгелерин шиптирлиг буруу шапкан болгаш вьетнам улусту патриотчу демисе-лин ийи-биле дөткөзүн дээш аны-бүрү чурттарын чазактарыга база улустарыга ханы өөрүп четтириш-кенин илгерилеп турар.

Вьетнам улусту коргудуп шыдавас

АКШ ону эргежок чугула деп са-наан кайы-даа үдө Сонгу Вьетнама согулгарын таварыштырар аргелиг дээр чүбениң дугайында АКШ-тын президентиниң болгаш сайгон кал-чаның бадтыкашкыныг кичээп-гейин ВИА агенттелин дамчткан ол меделгелди көрдүдүрүп турар.

Элээди уруглар санаторийлерге баарлар

Удаас чуртутун кыдыкшылга че-рлери дыштаныкчыларын чача кате-гориязы-биле долдунар. Ол надык-шылга черлеринге калхозчуларын 15 харлыг уруглары болгаш нөдөз ажал-агыл эртелдериниң санито-рий-курорт хандырылгазынга эми-ни, дыштаныр негеттинип турар 16—47 харлыг кемжигнери барып дыштанып, эменирлер. Бо чылдан эгелээш олар куруениң социал стра-хование бюджетиниң күсели-биле санаторийге баар путёваны халас болгаш чингелделип алыр болур. Ол сорулгага 1964 чылда дөрт чүс муң рубльдан чарыгаары төлөвилеттин-ген.

Хоорайларда база өй ышак нөдөз черлерде чурттап турар бүгү элээди назылыг уругларын на-дыкшылга черлеринге баарынга болгаш демир келиринге чингел-лерин көргөн. Оларын иштинден 18 хар четкен болгаш аялдап турарлары ноябрдан апрельге че-дир демир орун-биле чорудурун хөдөзүнүн чүгө чартыг незиниң тө-лөз. 15—17 харлыг элээди ууг-лар отбандары майга чедир далай транспорту-биле болгаш газ-турби-налыг самолёт-биле санаторийге че-дериниң болгаш чурттап турар че-ринге ээл келириниң ыдыг чингел-дезин база алыр.

ВЦСПР-тин Президиуму нөдөз аныкталыг санатор-курорт ханды-рылгазынга дөзөвилээн ажа-хөре-чилерини аныккаарынын чурумун док-тааткан. Элээди уругларын ол ка-тегориязынга путёваны колхозтар-нын профкомдарынын кирип келге-нин өзүгаар нөдөз ажал-агыл бол-гаш белектерлер амылчыларынын проф-комдарын райондары (а район-нар тургустунмаан черлерге—обком-нары) тыспыр.

СЭТА-ның корреспондентини Москва.

Агаар бойдус

Бүгүн республикага болгаш Кы-зылга шокор булуттарын, хар шоо-луг чабас хун болур. Хат кошок-тан өй-тавынга чедир, яны-бүрү чүк уганышкыныг. Агаарнын температурасы: дагыг черлерге—12—17, оон өскөзүң—18—23, а Кызылга—19—21 градус соок.

Редатон Н. Н. КУДАНИ.

Кино

ФЕВРАЛЬ 19-ТА
«НАПЫРАЛ»: «Анаа эвесе хоорай» 10, 11.30, «Фей өскөзүң дөмөй-лөшөс» 1.10, «Ганга биле Диаман» (1-ги, 2-ги сериалары) 2.50, 5.55, 9 шактарда.
«КАА-ХЕМ»: «Час» 10.30, 12.30, 2.30, 6.30, «Бистиң биле ном» 4.30, 8.30 шактарда.
«ЕНСЕЙ»: «Чем Сибирь № 2», «Стратегия уруу» 2.40, 4.10, 6.40, 8.40 шактарда.
«ВОСТОК»: «Белешал Фергана-дан негген» 10.30, 2.30 «Тидан» операция» 4.30, 6.30, 8.30 шак-тарда.